

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/361/2020
Identifikačné číslo spisu: 7911210482
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7911210482.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Q. I., so sídlom vo I., E. XX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kmeťova 24, IČO: 36 860 930, za ktorú koná JUDr. Dušan Slávik, konateľ a advokát, proti žalovaným 1/ D. Y. a 2/ Z. Y., obom trvale bytom vo I., E. XX/XX, o zaplatenie 11.068,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 6C/173/2011 o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 12. februára 2020, sp. zn. 1Co/37/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 12. februára 2020, č. k. 1Co/37/2019-457 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie,“ resp. „okresný súd“) rozsudkom (v poradí druhým) zo dňa 17. mája 2018 č.k. 6C/173/2011-351 I. žalobu zamietol a II. žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 11 ods. 4 písm. i/, § 13 ods. 11 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákona o obecnom zriadení“); § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 2 a 4 zákona č. 253/1994 Zb. o správnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest (ďalej len „zákona č. 253/1994 Zb.“). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, voči žalovanej 1/ zaplatenia 11.068,- eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia, ktorú odôvodnila tým, že v mesiaci november 2010 bol z účtu žalobkyne č. XXXXXXXX/XXXX vedeného v pobočke I. Ú. G., M..N., N. vyplatených prostredníctvom internet bankingu 11.068,- eur na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený tiež vo I. Ú. G., M..N., a to postupne v 12. splátkach. Uvedené platby boli zaúčtované ako plat bývalého starostu Z. Y. (žalovaného 2/). Žalovanú 1/ žalobkyňa vyzvala listom zo dňa 7. februára 2011 na vrátenie platieb, na ktorý nereagovala. Následne žalobca žiadal o pripustenie do konania ďalšieho účastníka na strane žalovanej a to Z. Y., manžela žalovanej, bývalého starostu obce I. ako žalovaného 2/. Výkonaným dokazovaním mal súd za to, že žaloba žalobcu je nedôvodná, pretože v konaní nebolo preukázané, že na strane žalovaných došlo k bezdôvodnému obohateniu, nakoľko neboli splnené zákonné predpoklady na vznik záväzkového právneho vzťahu bezdôvodného obohatenia. Podľa súdu prvej inštancie žalovanému 2/ bola žalovaná suma vo výške

11.068,- eur vyplatená ako doplatok nevyplatenj mzdy vo výške 30 % za obdobie 2006 - 2010, pričom bola riadne mzdovou účtovníčkou vypočítaná a riadne zaevidovaná v mzdovom liste žalovaného 2/, bola riadne zdanená a boli z nej zaplatené aj odvody. Právnym dôvodom na vyplatenie peňažných prostriedkov bola dikcia Zákona o obecnom zriadení v súlade so zákonom č. 253/1994 Z.z. Svoje rozhodnutie odôvodnil aj existenciou rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 6S/68/2009 - 13 zo dňa 28. januára 2010, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) č. k. 5Sžo/125/2010 zo dňa 22. júna 2010, ktorým bolo uznesenie Obecného zastupiteľstva vo I. zo dňa 20. decembra 2006 č. uznesenia 5/3M/2006 zrušené ako nezákonné. V odôvodnení vyššie uvedeného rozsudku Krajského súdu v Košiciach, je uvedené, že z administratívneho spisu je preukázané, že starosta Obce I. - žalovaný 2/ nastúpil do funkcie starostu na plný úväzok, a preto sa na neho plne vzťahujú ustanovenia § 3 ods. 1, 2 a § 4 ods. 2 zákona č. 253/1994 Z.z. v znení platnom v čase vydania napadnutého uznesenia. Aplikácia ustanovenia § 4 ods. 4 uvedeného zákona vzťahujúca sa na plat tzv. úväzkového starostu nie je preto možná, pričom oprávnenia obecného zastupiteľstva dané v ustanovení § 11 ods. 4 písm. i/ zákona o obecnom zriadení, medzi ktoré patrí aj rozhodovanie o plate starostu nemožno vykladať neobmedzene. Dodal, že vzhľadom na to, že uznesenie č. 5/3M/2006 zo dňa 20. decembra 2006 bolo zrušené ako nezákonné, a teda žalobkyňa nemá právny titul na zníženie úväzku starostu a od toho sa odvíjajúceho zníženia mzdy starostu, pričom v rozhodnom období obecné zastupiteľstvo ani nemalo právomoc rozhodovať o výške úväzku starostu, žalovaný 2/ mal riadny nárok v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení na doplatenie zvyšku mzdy vo výške 11.068,- eur, ktorá mu ako starostovi obce nebola vyplatená v období 2006 - 2010. Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil súd podľa § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákona č. 87/2017 Z.z. a dnes už i ďalších zákonov č. 350/2018 Z.z., č. 423/2020 Z.z. a č. 211/2021 Z.z., ďalej tiež len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd,“ resp. „krajský súd“) rozsudkom z 12. februára 2020, sp. zn. 1Co/37/2019, I. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a II. žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, vykonané dôkazy hodnotil postupom zodpovedajúcim úprave § 191 ods. 1 CSP, vec aj správne právne posúdil, aj vecne správne vo veci rozhodol. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie, než ako rozhodol súd prvej inštancie. Za vecne správne a výstižné považoval odvolací súd aj dôvody prvoinštančného rozsudku a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP sa obmedzil na konštatovanie tejto správnosti. Doplnil, že nepovažoval za dôvodnú odvolaciu námietku žalobkyne, ktorá spočívala v tvrdení, že závery súdu prvej inštancie nemajú oporu v ním vykonanom dokazovaní, pokiaľ svoj záver o tom, že žalovaný 2/ nevykonával funkciu starostu vo svojom volebnom období od 14. decembra 2006 do 11. januára 2011 v rozsahu 70 %, prevzal iba zo záverov rozsudku Krajského súdu v Košiciach vo veci 6S/68/2009 zo dňa 28. januára 2010 a na neho nadväzujúceho rozsudku najvyššieho súdu zo dňa 22. júna 2010 sp. zn. 5Sžo/125/2010 a to s poukazom na to, že to nie sú rozhodnutia, ktorými by bol súd v zmysle ust. § 193 CSP viazaný. V tomto smere poukázal na skutočnosť, že nejde o situáciu viazanosti v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, ale o vyjadrenie dlhodobo judikovanej zásady v sporových konaniach, podľa ktorej v prípade, ak dôjde v konkrétnom a právoplatne skončenom konaní k vyriešeniu určitej otázky medzi rovnakými stranami sporu nemôže už súd v inom sporovom konaní uvedenú otázku v spore medzi obdobnými stranami sporu riešiť inak. Dodal, že nerešpektovaním tejto zásady by dochádzalo k situácii, že dva sudy by v rovnakej otázke medzi rovnakými stranami sporu zaujali rôzne názory, čo by odporovalo zásade právnej istoty. Pokiaľ teda krajský súd v konaní 6S68/2009, v ktorom bola účastníkom aj žalobkyňa vyvodil na základe vykonaného dokazovania záver, že žalovaný 2/ ako starosta obce I. nastúpil do funkcie na plný úväzok, nie je už súd teraz v prejednávanej veci oprávnený uvedenú otázku posúdiť inak. Za takejto situácie patril starostovi plat v zmysle úpravy § 3 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. a to pre celé jeho funkčné obdobie. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“). Dovolanie odôvodnila dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP a namietala, že sudy jej

nesprávnym procesným postupom znemožnili uskutočňovať procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a taktiež podala dovolanie aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že súdny spis z konania vedeného pred krajským súdom sp. zn. 6S/68/2009 a ani následný súdny spis vedený pred najvyšším súdom pod sp. zn. 5Sžo/125/2010 neboli v predmetnom súdnom konaní oboznámené ani vykonané ako dôkazy, rovnako ako nebol vykonaný ako dôkaz menovací dekrét starostu, na ktorý poukázal odvolací súd. Tvrdí, že súdy oboch inštancií v zásadnej časti opierajú svoje právne úvahy o jednotlivé dôkazy, ktoré mali byť vykonané v uvedenom správnom konaní, avšak neboli vykonané v súdnom konaní a strany sporu sa nemali možnosť oboznámiť sa s týmito dôkazmi. Táto samotná skutočnosť podľa dovolateľky zakladá nesprávny procesný postup súdu, v dôsledku ktorého bolo porušené právo žalobkyne na spravodlivý proces. Uvádza, že dôvodom zamietnutia žaloby bola skutočnosť, že obecné zastupiteľstvo nemalo v rozhodnom čase právomoc určovať rozsah úväzku starostu, ale súdy napriek tomu konštatujú toto oprávnenie obecného zastupiteľstva, ale len v rozmedzí minimálnej hranice, čo dovolateľka považuje za absolútne nekonzistentné právne posúdenie. Žalobkyňa považuje za preukázané, že o rozsahu úväzku starostu vo výške 70 % bolo rozhodnuté dňa 3. januára 2003 uznesením obecného zastupiteľstva žalobkyne č. 1/1/2003 v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a bolo platné aj pre volebné obdobie 2007-2010, teda právny titul na doplatenie platu starostu ako keby vykonával svoju funkciu na 100 % úväzok v prospech žalovaného 2/ nevznikol. Dodala, že predmetné uznesenie obecného zastupiteľstva nebolo doteraz zrušené, teda platí prezumpcia správnosti a zákonnosti právnych aktov orgánov územnej samosprávy. Nesprávne právne posúdenie vidí v posúdení právnej otázky, ktorá doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to: „otázka kompetencie určovania úväzku starostovi zo strany obecného zastupiteľstva.“ Ďalej tvrdí, že myšlienkový postup odvolacieho súdu bol pri hodnotení dôkazov vykonaný na základe modifikácie skutkového stavu a hodnotenia dôkazov oproti skutkovému stavu hodnotenému súdom prvej inštancie. Namietá, že odvolací súd v rozpore s § 385 CSP nenariadil pojednávanie, čím znemožnil žalobkyňi realizovať jej najzákladnejšie procesné práva, keď odvolací súd v napadnutom rozsudku uviedol pri hodnotení dôkazov v predmetnej veci zásadne iné dôkazy, iné listiny a iné úvahy ako súd prvej inštancie, z čoho vyplýva, že myšlienkový postup odvolacieho súdu pri hodnotení dôkazov bol vykonaný na základe modifikácie skutkového stavu a hodnotenia dôkazov oproti skutkovému stavu hodnotenému súdom prvej inštancie. V tomto sa podľa dovolateľky odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uviedla rozhodnutie sp. zn. 2Obdo/33/2017 zo dňa 20. júna 2018 podľa ktorého, ak odvolací súd vychádza z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, musí jeho rozhodnutiu predchádzať pojednávanie, na ktorom sa zopakujú dôkazy alebo sa dokazovanie doplní vykonaním ďalších dôkazov. Dovolateľka konanie žalovaného 2/, ktorým si sám poslal finančné prostriedky vo výške 11.068,- eur považuje za rozpor so záväznými predpismi obce - Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom obce, ktoré boli schválené 16. februára 2001, uznesením obecného zastupiteľstva vo I. č. 2/2/2001, podľa ktorých je starosta obce oprávnený robiť mimo nakladania s majetkom v súlade so schváleným rozpočtom prevody len do výšky 331,93 eur a pre prevody vyššie je nevyhnutný predchádzajúci súhlas obecného zastupiteľstva. V tejto súvislosti vytýka súdom, že túto argumentáciu žalobkyne nijako nevyhodnotil a neuviedol z akého dôvodu ju považoval za nepodstatnú, keď rozhodol o zamietnutí žaloby v celom rozsahu. Právne posúdenie veci súdom prvej inštancie považuje za nesprávne a také, ktoré nezodpovedá požiadavkám na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Označuje ho za nedostatočne zdôvodnené, a teda nepreskúmateľné. Z vyššie uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadala o odklad vykonateľnosti, resp. právoplatnosti rozhodnutia.

4. Žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že dovolaním napadnutý rozsudok považujú za správny a riadne odôvodnený. Žiadali dovolanie odmietnuť ako neprípustné, resp. zamietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenie pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

6. Podľa § 444 ods. 1 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho vykonateľnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

7. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď dovolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými

deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14. Žalobkyňa vyvodzujúc dovolanie z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietala odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa nevysporiadal s jej námietkami ohľadom porušenia zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce.

15. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom sa musí vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými účastníkmi konania, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. Porušením práva na spravodlivý proces je aj stav, keď v hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr - pokiaľ boli stranami sporu namietané, no napriek tomu ich odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil bez toho, že by dodatočným spôsobom odôvodnil ich bezvýznamnosť či irelevantnosť (4Cdo/102/2017). Pokiaľ takto odvolací súd postupoval aj v prejednávanej veci, dopustil sa svojvôle zakázanej preň v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a založil tým nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a v dôsledku toho aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho-ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu; len náležité, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce preň z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (I. ÚS 33/2012). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018).

16. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu dôvodnosti dovolacieho dôvodu, spočívajúceho v nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu.

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu je považované za preskúmateľné, ak obsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci.

18. V danom prípade vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobkyne odvolací súd len skonštatoval, že „žalovaný ako starosta obce I. nastúpil do funkcie na plný úväzok, nie je súd v prejednávanej veci oprávnený uvedenú otázku posúdiť inak. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach s takýmto záverom bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6S/68/2009 zo dňa 22. júna 2010 a jeho závery sú pre žalobcu ako stranu sporu tohto konania záväzné“. K odvolacej námietke týkajúcej sa porušenia zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce uviedol, že „za nedôvodnú považuje odvolací súd odvolaciu námietku žalobcu, ktorý dôvodnosť svojho nároku zakladal aj na tvrdení o porušení povinnosti žalovaného v 2. rade ako starostu pri nakladaní s finančnými prostriedkami obce. Takéto tvrdenie je totiž právne bezvýznamné v prípade, ak z vykonaného dokazovania vyplýva obrana žalovaného spočívajúca v tvrdení o zániku nároku žalobcu v dôsledku započítania jeho peňažného nároku predstavujúceho nevyplatenú časť jeho platu ako starostu“ (bod 19. rozsudku).

19. Dovolací súd uvádza, že sudy nižších inšancií pri svojom rozhodovaní správne vychádzali z rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/68/2009 z 28. januára 2010, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/125/2010 z 22. júna 2010, v ktorých bolo určené, že žalovaný 2/ zložil sľub starostu, čím sa ujal funkcie starostu v plnom rozsahu, ktorá mu nemôže byť obmedzená rozhodnutím zastupiteľského orgánu obce. V ďalšom sa však odvolací súd nezaoberal argumentáciou žalobkyne týkajúcej sa toho, že predmetnými rozhodnutiami žalovanému 2/ automaticky nevznikol nárok na vyplatenie žalovanej čiastky z hľadiska hmotného práva a nezaoberal sa ani tým, či žalovaný 2/ pri vyplatení žalovanej sumy porušil svoje povinnosti pri nakladaní s finančnými prostriedkami obce, keď k prevodom finančných prostriedkov vyšších ako 331,93 eur bol potrebný súhlas obecného zastupiteľstva. Z rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, ako dospel k záveru, že

žalovaný 2/ si vyplatil rozdiel medzi platom, ktorý mu bol vyplácaný a ktorý mu (poznámka dovolacieho súdu: podľa názoru žalovaného 2/) mal byť vyplatený, keď vyplatená suma mu bola vyplatená ako odmena a nie ako plat a taktiež z neho nie je zjavné, ako dospel k záveru o započítaní pohľadávok, nakoľko žalobkyňa so započítaním nesúhlasila z dôvodu, že žalovaní nepreukázali právny titul pre nadobudnutie finančných prostriedkov vrátenia ktorých sa žalobkyňa domáha a zároveň vznesla voči kompenzačnej námietke námietku premlčania (č. l. 186). Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v týchto častiach úplne absentuje.

20. Dovolací súd dáva do pozornosti, že zásadám spravodlivého procesu zodpovedá tiež požiadavka, aby súdom urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené; v danej veci však (ako už bolo vyššie uvedené) riadne zdôvodnenie záveru o porušení povinnosti žalovaného 2/ pri nakladaní s finančnými prostriedkami obce absentovalo. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma účastníkovi možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jeho právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 420 písm. f/ CSP), pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov; tak ako tomu bolo v prejednávanej príhode.

21. S poukazom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu odvolacieho súdu trpí vadou konania podľa § 420 písm. f/ CSP.

22. Dovolacím súdom konštatovaná procesná vada zmätočnosti uvedená v ustanovení § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť dovolania; zároveň je však tiež dôvodom, so zreteľom na ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti znemožňujúcej strane realizáciu jej procesných oprávnení, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015) a na tom zotrúva rozhodovacia prax najvyššieho súdu aj po nadobudnutí účinnosti predpisov tvoriacich súčasť rekonštrukcie slovenského civilného procesu (2Cdo/5/2018, 3Cdo/146/2018, 8Cdo/70/2017). Dovolací súd preto ani v tomto prípade neposudzoval dovolanie z hľadiska opodstatnenosti argumentácie majúcej väzbu na riešenie právnych otázok (čo v konkrétnostiach znamená tak z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ako aj jeho dôvodnosti v zmysle § 432 rovnakého zákona).

23. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúci za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP) a vychádzajúc z toho, že tým, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti bol práve odvolací súd (s povinnosťou reagovať na zákonom ustanovené skutočnosti, ktorú si ale nesplnil).

24. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.